

AKCINĖ BENDROVĖ „ORLEN LIETUVA“

PATVIRTINTA
Generalinio direktoriaus
2019 m. sausio 29 d.
įsakymu Nr. TV1 (1.2-1)- 60

ORLEN GRUPĖS KOVOS SU KORUPCIJA POLITIKA, TAIKOMA AKCINĖJE BENDROVĖJE „ORLEN LIETUVA“

MŪSŲ VIZIJA

ORLEN grupė vadovaujasi aukščiausiais etikos standartais.

MŪSŲ TIKSLAS

Užtikrinti sąžiningą ir skaidrą ORLEN grupės vykdomos veiklos modelį, užtikrinantį pasitikėjimą, saugumą, laisvą konkurenciją ir vertę visiems ORLEN grupės suinteresuotiems asmenims.

MŪSŲ ĮSIPAREIGOJIMAI

- Savo kasdienėje veikloje laikomės ORLEN grupės elgesio standartų ir vertybių.
- Netoleruojame korupcijos, kai piktnaudžiaujama einamomis pareigomis ar vykdomomis funkcijomis nepagrįstai finansinei ar kitai asmeninei naudai gauti.
- Aktyviai skatiname ir stipriname savo darbuotojų ir kontrahentų sąmoningumą etiško elgesio ir korupcijos grėsmių versle srityse.
- ORLEN grupės vadovų pareiga yra kurti tokią darbo aplinką, kurioje būtų laikomasi etikos standartų ir taikomų teisės aktų reikalavimų.
- Netoleruojame interesų konfliktų, galinčių pakenkti mūsų sąžiningumui ir patikimumui.
 - Laikomės ORLEN grupės vidaus taisyklių, susijusių su išlaidomis ir dovanomis.
- Atsakingai ir sąmoningai nustatome ir valdome korupcijos ir kito pobūdžio piktnaudžiavimo pasireiškimo rizikas.
 - Pranešame ir išsiaiškiname teisės aktų ir vidaus taisyklių, skirtų kovai su korupcija, pažeidimo atvejus ir nedelsdami imamės atitinkamų drausminių priemonių ir korekcinių veiksmų.
 - Laikomės kovos su korupcija reikalavimų visoje savo veikloje.

Preambulė

Korupcija slopina ekonomikos augimą, iškreipia konkurenciją, didina sąnaudas verslui, blogina prekių ir paslaugų kokybę bei saugumą, keldama grėsmę kiekvieno verslo subjekto interesams ir reputacijai.

Korupcija ir kitos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos asmenims užtraukia baudžiamąją atsakomybę ir sukelia atitinkamų padarinių pačiai bendrovei. Korupcijos toleravimas apsunkina verslą, riboja prekybą paslaugomis ir prekėmis, galimybes laimėti viešuosius ir kitokio pobūdžio konkursus ir už tai gresia didelės baudos.

ORLEN grupės (PKN ORLEN S.A. ir bendrovių, kurių tiesiogiai arba netiesiogiai patronuojanti bendrovė, kaip ji apibrėžta bendrovių veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose, yra PKN ORLEN S.A.) kovos su korupcija politika atspindi tarptautinę gerąją praktiką kyšininkavimo prevencijos, identifikavimo ir reagavimo į jį, taip pat technologinių, finansinių grėsmių ir grėsmių reputacijai, susijusių su korupcija ir kitomis korupcinio pobūdžio nusikalstamomis veikomis, galinčiomis pakenkti ORLEN grupės interesams, identifikavimo srityse.

Veiksmingai kovai su korupcija būtina diegti sisteminius sprendimus, pagrįstus organizacijos turima ir iš išorinių šaltinių gaunama informacija.

Šie sprendimai apsaugo nuo teisės aktais apibrėžtos korupcinės veikos, taip pat padeda kovoti su netinkamu valdymu, netinkamai valdomais interesų konfliktais arba slaptais susitarimais tarp kontrahentų esant jų korupciniams ryšiams.

ORLEN grupės kovos su korupcija politikos (toliau – „Politika“ arba „Kovos su korupcija politika“) įgyvendinimas didina saugumą santykiuose su bendrovių kontrahentais ir stiprina komunikaciją organizacijoje.

§ 1

Bendrosios nuostatos

1. Kovos su korupcija politika yra kovos su korupcija sistemos, reglamentuojančios santykius tarp darbuotojų, subjektų ir asmenų, atstovaujančių ORLEN grupės bendrovėms, kontrahentų, tiekėjų, klientų ir viešojo administravimo institucijų, įgyvendinimo ORLEN grupėje pagrindas.
2. Kovos su korupcija sistemą sudaro ORLEN grupėje taikomos ir PKN ORLEN S.A. Kontrolės ir saugos skyriaus centralizuotai valdomos korupcijos ir kitos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos identifikavimo ir kovos su ja priemonės, būdai ir metodai.
3. Kovos su korupcija sistemą sudaro: kovos su korupcija koordinatoriai, analitinės ir ataskaitų teikimo priemonės valdantys organizaciniai padaliniai bei šios Politikos 6 skyriuje nurodyti Kovos su korupcija politikos priežiūros ir įgyvendinimo principai.
4. Politikos uždaviniai:
 - 1) nustatyti ir kovoti su korupcijos atvejais, diegiant sisteminius sprendimus;
 - 2) identifikuoti, įvertinti riziką ir imtis veiksmų ORLEN grupės bendrovių ekonominiams interesams apsaugoti;
 - 3) inicijuoti kontrolės arba audito veiksmus, siekiant įvertinti incidentus ir nustatyti korupcija įtariamų asmenų, įskaitant darbuotojus ir ORLEN grupės bendrovės atstovus, nepaisančius kovos su korupcija standartų, atsakomybę;
 - 4) įdiegti ORLEN grupės bendrovių darbuotojų ir atstovų elgesio taisykles, stiprinančias kovos su korupcija bei kita korupcijos požymių turinčia nusikalstama veika veiksmingumą;
 - 5) didinti asmenų, priimančių sprendimus korupcijos identifikavimo ir kovos su ja srityje, sąmoningumą ir atsakomybę.

§ 2

Sąvokos ir apibrėžimai

Kovos su korupcija sistemoje vartojamos sąvokos:

Korupcija - bet koks viešajame ar privačiame sektoriuje dirbančių asmenų nesąžiningas elgesys, neatitinkantis teisės aktuose nustatytų elgesio standartų, jiems suteiktų įgaliojimų, pasinaudojant užimamomis pareigomis, vykdomomis ar patikėtomis funkcijomis siekiant turtinės ar neturtinės, tiesiogiai ar netiesiogiai iš paslaugos, pažado, privilegijos kylančios naudos sau ar kitiems asmenims. Korupcijos sąvoka taip pat apima ekonominę korupciją, kuri gali pasireikšti kaip tarnautojų ar vadovų korupcija.

Valstybės tarnautojas – fizinis asmuo, einantis pareigas valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje ir atliekantis viešojo administravimo veiklą, kaip ją apibrėžia šalies, kurioje ORLEN grupės bendrovė vykdo savo veiklą, teisės aktai.

Darbuotojas – asmuo, dirbantis ORLEN grupės bendrovėje pagal darbo sutartį, nepriklausomai nuo darbo sutartyje nurodyto darbo laiko.

Kontrahentas – fizinis asmuo, juridinis asmuo arba juridinio statuso neturintis organizacinis padalinys, kuris yra su ORLEN grupės bendrove sudarytos sutarties šalis arba kuris vykdo prievolės ORLEN grupės bendrovei pagal pasirašytą sutartį ir (arba) užsakymą, arba fizinis asmuo, juridinis asmuo ar juridinio statuso neturintis organizacinis padalinys, su kuriuo ORLEN grupės bendrovė vykdo derybas, siekdama pasirašyti sutartį ir (arba) užsakymą.

Atstovai – visi subjektai ar asmenys, kurie atstovauja ORLEN grupės bendrovėms palaikydami ryšius su kontrahentais, tiekėjais, klientais, valstybinėmis ar savivaldos institucijomis, taip pat visi subjektai ir asmenys, kurie ORLEN grupės bendrovėms teikia palaikymo paslaugas klientų paieškoje, produktų ar paslaugų bendrovių vardu pardavime.

Pranešėjas – asmuo, kuris praneša apie galimai padarytą nusikalstamą veiką, atskleidžia pažeidimą ar vidaus teisės aktų, susijusių su ORLEN grupės bendrovės veikla, nepaisymą ir tai gali turėti neigiamų padarinių šio asmens profesinei situacijai.

Kovos su korupcija koordinatorius – asmuo, dirbantis organizaciniame padalinyje, atsakingame už ORLEN grupės bendrovės saugos užtikrinimą, renkantis, analizuojantis ir teikiantis informaciją kovos su korupcija sistemos apimtyje.

Interesų konfliktas – šioje Politikoje tai situacija, kai ORLEN grupės bendrovių darbuotojai ar atstovai, dalyvaujantys ORLEN grupės bendrovių veiklos procesų įgyvendinime, turi tiesioginės ar netiesioginės finansinės, ekonominės ar kitos asmeninės naudos, dėl kurios kyla grėsmė jų nešališkumui ir nepriklausomumui vykdomame procese ir dėl to gali kilti korupcijos ar kitų pažeidimų atvejai.

Kontroliuojami veiklos procesai – ORLEN grupės bendrovėse vykdomi veiklos procesai, kuriuose bendradarbiaujama su kontrahentais, tiekėjais, klientais, valstybinėmis ar savivaldos institucijomis.

Centrinė saugos bazė – informacinė analitines funkcijas turinti bazė apie subjektus, įvykius ir grėsmes ORLEN grupės bendrovėms, naudojama, be kita ko, PKN ORLEN S.A. Kontrolės ir saugos skyriaus kovos su korupcija analizei atlikti.

§ 3

Teisės aktų reikalavimų ir etikos standartų laikymosi užtikrinimas

1. Vadovaujantis šia Politika, visi ORLEN grupės bendrovių darbuotojai ir atstovai privalo laikytis visose šalyse, kuriose ORLEN grupės bendrovės vykdo savo veiklą, galiojančių kovos su korupcija teisės aktų, įskaitant šiuos:
 - EBPO Konvencija dėl kovos su užsienio šalių pareigūnų papirkinėjimu tarptautiniuose verslo sandoriuose (<http://www.oecd.org/corruption/oecdantibriberyconvention.htm>);
 - Didžiosios Britanijos Parlamento 2010 m. patvirtintas Kovos su kyšininkavimu įstatymas (<https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2010/23/contents>);
 - JAV korumpuotos veiklos užsienyje įstatymas (FCPA) (<https://www.govinfo.gov/content/pkg/STATUTE-91/pdf/STATUTE-91-Pg1494.pdf>);
 - Kanados 1999 m. priimtas įstatymas dėl kovos su užsienio šalių pareigūnų papirkinėjimu (<https://laws-lois.justice.gc.ca/eng/acts/C-45.2/>);
 - Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymas (<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.168154/TpCkHJwjX>).
2. Be to, kas nurodyta šio skirsnio 1 dalyje aukščiau, visi ORLEN grupės bendrovių darbuotojai ir atstovai privalo laikytis etikos ir sąžiningumo principų visoje savo veikloje, o ypačingai ekonominiuose sandoriuose, santykiuose su fiziniais asmenimis, kontrahentais, viešojo administravimo institucijomis ir socialinėmis organizacijomis, bei laikytis taikomų teisės aktų reikalavimų.

§ 4

Draudžiamas elgesys

1. Visiems ORLEN grupės bendrovių darbuotojams ir atstovams draudžiamas:

Kyšininkavimas

Darbuotojams ir atstovams draudžiama vykdant savo pareigas ORLEN grupės bendrovėse priimti materialią ar kitą siūlomą asmeninę naudą ar duoti pažadą tokią naudą priimti, už savo elgesį vykdant pareigas, įskaitant elgesį, kuriuo būtų pažeidžiami galiojantys teisės aktai. Taip pat draudžiama patiems tokios naudos siekti.

Papirkinėjimas

Darbuotojams ir atstovams draudžiama siūlyti materialią ar kitą asmeninę naudą bet kuriam viešojo administravimo funkcijas vykdančiam asmeniui dėl jo užimamų pareigų. Darbuotojams ir atstovams draudžiama kurstyti viešojo administravimo funkcijas vykdančius asmenis atlikti veiksmus, kuriais būtų pažeidžiami galiojantys teisės aktai, taip pat už tai suteikti arba žadėti suteikti materialios ar kitos asmeninės naudos.

Pasyvi prekyba poveikiu

Bendrovės darbuotojams ir atstovams draudžiama tvirtinti, jog jie gali daryti įtaką dėl ORLEN grupės bendrovėje užimamų pareigų arba kitiems asmenims sudaryti įspūdį arba įtikinėti turint tokią įtaką bei tokiu būdu imtis tarpininkavimo sprendžiant reikalus už materialią ar kitokią asmeninę naudą arba tokios naudos pažadą.

Aktyvi prekyba poveikiu

Bendrovės darbuotojams ir atstovams draudžiama daryti neteisėtą poveikį viešojo administravimo funkcijas atliekantiems asmenims, t.y. suteikti ar žadėti suteikti bet kokią materialią ar kitokią asmeninę naudą kaip atlygį už šių asmenų sprendimus, veiksmus ar

neveikimą tarpininkaujant valstybinėse ar savivaldos institucijose, tarptautinėse ar nacionalinėse organizacijose, ar šių organizacijų užsienio padaliniuose, disponuojančiuose viešosiomis lėšomis.

Vadovų kyšininkavimas

Bendrovės darbuotojams ir atstovams draudžiama reikalauti ir priimti bet kokią materialą ar kitokią asmeninę naudą, ar tokios naudos pažadą kaip atlygį už suteiktų įgaliojimų nepaisymą ar savo pareigų nevykdymą, dėl kurio ORLEN grupės bendrovė, kurioje jie dirba, gali patirti žalos arba kuris sudaro sąlygas nesąžiningai konkurencijai, kuriuo suteikiamos neteisėtos privilegijos kuriam nors subjektui ar jo teikiamoms prekėms ar paslaugoms.

Manipuliacijos konkursuose

Bendrovės darbuotojams ir atstovams draudžiama, siekiant asmeninės naudos, trukdyti rengti arba žlugdyti konkursus arba kitiems subjektams trukdyti juose dalyvauti arba sudaryti nesąžiningus susitarimus su kitais asmenimis turto savininko arba asmens ar institucijos, kuriai vykdomas konkursas, nenaudai.

Bendrovės darbuotojams ir atstovams draudžiama platinti bet kokią su konkursais susijusią informaciją ar atskleisti atitinkamos sutarties sudarymui esminės svarbos turinčias aplinkybes arba sudaryti susitarimus su kitais asmenimis turto savininko arba asmens ar institucijos, kuriai vykdomas konkursas, nenaudai.

2. Draudžiama suteikti įgaliojimus atstovauti ORLEN grupės bendrovėms ar veikti jų vardu asmenims, kurių dalyvavimas jų vykdomuose procesuose sukeltų pagrįstų įtarimų jų šališkumu arba finansiniu, ekonominiu ar kitu asmeniniu suinteresuotumu, nesuderinamu su įgaliojimus suteikiančio subjekto interesais.
3. Kovos su korupcija metodai bei veiklos, aprašytos šios Politikos 4 skirsnyje, išaiškinimo formos išsamiai aprašyti šios Politikos 6 skirsnyje išdėstytuose Kovos su korupcija politikos priežiūros ir įgyvendinimo principuose.

§ 5

ORLEN grupės bendrovių valdybų narių / generalinių direktorių atsakomybė

1. ORLEN grupės bendrovių valdybos nariai / generaliniai direktoriai yra atsakingi už:
 - 1) šios Politikos, kaip ORLEN grupės bendrovių standarto, įdiegimą bei sistemingą jos peržiūrą ir atnaujinimą jos efektyvumui didinti;
 - 2) korupcijos pasireiškimo veiklos procesuose rizikos identifikavimą;
 - 3) sutarčių su kontrahentais, tiekėjais, klientais ir viešojo administravimo institucijomis skaidrumo užtikrinimą, nepažeidžiant komercinių paslapčių konfidencialumo;
 - 4) anoniminio pranešimo apie pažeidimus ORLEN grupės bendrovėse, įskaitant korupcinio pobūdžio veikas, kanalų, priemonių sukūrimą, palaikymą ir vystymą;
 - 5) sąžiningai ir ORLEN grupės interesais veikiančių anoniminių pranešėjų būtino anonimiškumo užtikrinimą;
 - 6) kovos su korupcija sistemų duomenų bazių lygmenyje sudarymą ir integravimą bei keitimąsi informacija vadovaujantis šios Politikos 6 skirsnyje nustatytais principais, siekiant didinti Centrinės saugos bazės veiksmingumą;
 - 7) organizacinių padalinių, atsakingų už kovą su korupcija ir jos išaiškinimą, stiprinimą, užtikrinant prieigą prie informacijos bei technines priemones, naudojamas informacijos rinkimui ir analizei;

- 8) kovos su korupcija koordinatorių funkcijų priskyrimą darbuotojams, dirbantiems ORLEN grupės bendrovėse už saugą atsakinguose padaliniuose, pavedant jiems koordinuoti kovos su korupcija klausimus su PKN ORLEN S.A. Ekonominio saugumo skyriumi, kurį kuruoja PKN ORLEN S.A. valdybos pirmininkas PKN ORLEN S.A. generalinis direktorius;
 - 9) efektyvią vidinę ir išorinę komunikaciją, kad ORLEN grupės bendrovių darbuotojai ir atstovai bei klientai ir kontrahentai galėtų susipažinti su šia Politika;
 - 10) darbuotojų, o ypač tų, kurie užima tam tikras vadovų pareigas ir kur kyla didelė korupcijos rizika, mokymų kovos su korupcija srityje užtikrinimą bendradarbiaujant su PKN ORLEN S.A. Kontrolės ir saugos skyriaus direktoriumi;
 - 11) visų kovos su korupcija veiksmų dokumentavimo principo laikymąsi.
2. ORLEN grupės bendrovės teisės aktų numatyta tvarka už jos vardu veikiančius asmenis gali būti patraukiamos atsakomybėn dėl netinkamo reikalavimų kovos su korupcija srityje įgyvendinimo.
 3. ORLEN grupės bendrovių valdybų nariai / generaliniai direktoriai įsipareigoja įgyvendinti sprendimus, užtikrinančius, kad ORLEN grupės bendrovių darbuotojai ir atstovai suvoktų savo asmeninę baudžiamąją atsakomybę už korupcinio pobūdžio veikas bei ORLEN grupės bendrovių, kaip kolegialių organų, atsakomybę už draudžiamus veiksmus.

§ 6

Kovos su korupcija politikos priežiūros ir įgyvendinimo principai

1. ORLEN grupės bendrovės privalo parengti, įdiegti ir įgyvendinti:
 - 1) ORLEN grupės bendrovių veiklos procesų saugos stebėsenos principus;
 - 2) ORLEN grupės bendrovių verslo partnerių saugumo ir patikimumo integruoto vertinimo principus;
 - 3) Anoniminio pranešimo apie pažeidimus ORLEN grupės įmonėse principus;
 - 4) Dovanų priėmimo ir davimo ORLEN grupės bendrovėse principus.
2. PKN ORLEN S.A. Kontrolės ir saugos skyriaus direktorius atsako už:
 - 1) šios Politikos 6 skyriuje paminėtų principų parengimą, diegimą, įgyvendinimą ir atnaujinimą PKN ORLEN S.A. bei tokių parengtų principų išplatšinimą ORLEN grupės bendrovių kovos su korupcija koordinatoriams;
 - 2) įgyvendinant šią Politiką kontroliuojamų veiklos procesų sąrašo sudarymą ir atnaujinimą;
 - 3) mokymų programos PKN ORLEN S.A. darbuotojams ir atstovams bei ORLEN grupės bendrovių kovos su korupcija koordinatoriams parengimą;
 - 4) išvadų apie kovos su korupcija politikas ir principus pateikimą prieš įgyvendinimą ORLEN grupės bendrovėse.
3. ORLEN grupės bendrovių veiklos procesų savininkai atsakingi už:
 - 1) tai, kad jų kuruojami procesai atitiktų šia Politika nustatytą kovos su korupcija sistemą;
 - 2) ORLEN grupės bendrovių atstovų sąrašų sudarymą ir atnaujinimą;
 - 3) kovos su korupcija nuostatų taikymą komercinėse sutartyse.
4. Kas pusmetį kovos su korupcija koordinatoriai ORLEN grupės bendrovės valdybos pirmininkui / bendrovės generaliniam direktoriui bei PKN ORLEN S.A. kontrolės ir saugos direktoriui teikia ataskaitą apie kovos su korupcija politikos įgyvendinimo eigą ORLEN grupės bendrovėse.

Sudėtinę ataskaitą PKN ORLEN S.A. valdybos pirmininkui teikia PKN ORLEN S.A. Kontrolės ir saugos skyriaus direktorius.

5. Šios Politikos 6 skirsnio 4 punkte paminėtoje ataskaitoje pateikiamas išsamus ORLEN grupės bendrovių vertinimas kovos su korupcija srityje, įskaitant informaciją apie esamą sisteminių sprendimų įgyvendinimo statusą, informaciją apie nustatytus pažeidimus bei rekomendacijas, susijusias su sutartimis, kurioms būtinos kontrolės priemonės.

§ 7

Kovos su korupcija politikos vertinimas ir tobulinimas

1. PKN ORLEN S.A. Kontrolės ir saugos skyriaus kovos su korupcija koordinatorius:
 - 1) ne rečiau kaip kartą per trejus metus atlieka sistemos patikrinimą kovos su korupcija sistemos ORLEN grupės bendrovėse veiksmingumui ir efektyvumui įvertinti;
 - 2) konsultuodamasis su ORLEN grupės bendrovių kovos su korupcija koordinatoriais parengia kovos su korupcija sistemos patikrinimų planą, kurį tvirtina PKN ORLEN S.A. Kontrolės ir saugos skyriaus direktorius;
2. Kovos su korupcija sistemos patikrinimų metu koordinatorių parengtos rekomendacijos įgyvendinamos kaip ORLEN grupės Kovos su korupcija politikos vertinimo dalis.